

Thuật toán ứng dụng

Bài thực hành số 5

Giảng viên: TS. Đinh Viết Sang

Trợ giảng: Nguyễn Trung Hiếu

Viện Công nghệ thông tin & truyền thông
Đại học Bách khoa Hà Nội

05/2021

Nội dung

CONNECTED COMPONENTS

06. BUGLIFE

06. ADDEGE

06. ICBUS

CONNECTED COMPONENTS

- ▶ Cho một đồ thị có n đỉnh và m cạnh 2 chiều
- ▶ Tính số lượng thành phần liên thông của đồ thị

Giải thuật duyệt DFS

- ▶ Lần lượt duyệt qua các đỉnh của đồ thị
- ▶ Mỗi đỉnh duyệt qua tất cả các đỉnh liên thông với đỉnh đó bằng phương pháp đệ quy
- ▶ Kiểm tra một đỉnh đã được duyệt qua chưa bằng cách đánh dấu

Code

```
1 void dfs(int u) {  
2     visit[u] = 1;  
3     for (int i = 0; i < a[u].size(); i++) {  
4         int v = a[u][i];  
5         if (!visit[v]) {  
6             dfs(v);  
7         }  
8     }  
9 }
```

Giải thuật duyệt BFS

- ▶ Giống với giải thuật DFS tuy nhiên thay vì đệ quy thì ta duyệt đỉnh bằng queue

```
1 void bfs(int root) {  
2     int head = 0, tail = 1;  
3     vertex_queue[++head] = root;  
4     visit[root] = 1;  
5     while (tail <= head) {  
6         int u = vertex_queue[tail]; tail++;  
7         for (int v : a[u]) {  
8             if (visit[v]) {  
9                 continue;  
10            }  
11            vertex_queue[++head] = v;  
12            visit[v] = 1;  
13        }  
14    }  
15 }
```

06. BUGLIFE

- ▶ Cho n con bọ, các con bọ này được đánh số từ 1 đến n .
- ▶ Các con bọ chỉ tương tác với các con bọ có giới tính khác nó.
- ▶ Cho danh sách các sự tương tác giữa các con bọ.
- ▶ **Yêu cầu:** Liệu có con bọ nào tương tác với cả 2 giới tính không?

Thuật toán

- ▶ Áp dụng thuật toán DFS, coi các con bọ là đỉnh, các tương tác là cạnh.
- ▶ Với đỉnh u , ta đánh dấu nó là x còn với các đỉnh kề với u , ta đánh dấu là $-x$.
- ▶ Sau khi chạy DFS, nếu có 2 đỉnh kề nhau mà có cùng đánh dấu thì tức là tồn tại một con bọ đáng nghi.

Code

```
1 void DFS(int u)
2 {
3     for(int i = 0; i < a[u].size(); i++) {
4         int v = a[u][i];
5         if(!mark[v]) {
6             mark[v] = -mark[u];
7             DFS(v);
8         }
9     }
10 }
```

Code

```
12 for(int i = 1; i <= n; i++) {
13     if(!mark[i]) {
14         mark[i] = 1;
15         DFS(i);
16     }
17 }

18
19 bool ans = true;
20 // true -> No suspicious bugs found
21 // false -> Suspicious bugs found
22 for(int i = 1; i <= n; i++) {
23     for(int j = 0; j < a[i].size(); j++) {
24         if(mark[i] == mark[a[i][j]]) {
25             ans = false;
26         }
27     }
28 }
```

06. ADDEDGE

- ▶ Cho đồ thị vô hướng n đỉnh, m cạnh.
- ▶ Tính số cạnh thêm vào để đồ thị thêm đúng một chu trình đơn giản.
 - ▶ Chu trình đơn giản: là một chu trình đi qua mỗi đỉnh đúng một lần.

Nhận xét

- ▶ Một cạnh e_1 , nếu đang nằm trong một chu trình có sẵn nào đó thì sẽ không thể nằm trong bất kỳ chu trình đơn giản mới nào.
 - ▶ Vì nếu cạnh e_1 nằm trong chu trình đơn giản mới đồng thời nằm trong chu trình hiện tại, cạnh e^* thêm vào sẽ tạo ra 2 chu trình đơn giản mới.
- ▶ \rightarrow cạnh e_1 là không cần thiết (vì chắc chắn sẽ không nằm trên chu trình mới nào).

Thuật toán

- ▶ Xóa toàn bộ các cạnh nằm trên bất kỳ một chu trình nào của đồ thị \rightarrow ta được một rừng các cây.
- ▶ Bài toán quy thành tính số lượng cạnh mới thêm vào để được một chu trình đơn trên cây.
- ▶ Lời giải cho bài toán trên là: $n * (n - 1) / 2 - (n - 1)$ trong đó n là số đỉnh của cây (mọi cặp đỉnh trừ đi số cạnh của cây).
- ▶ Để xóa toàn bộ các cạnh nằm trên bất kỳ một chu trình nào của đồ thị.
 - ▶ Các cạnh không bị xóa là cầu của đồ thị gốc \rightarrow tìm tất cả các cầu của đồ thị.

Code - tìm cầu

```
10 void Tarjan(int u, int p) {
11     num[u] = low[u] = ++cnt;
12     for (int i = 0; i < adj[u].size(); i++) {
13         int v = adj[u][i].first;
14         int w = adj[u][i].second;
15         if (v == p) continue;
16         if (num[v]) low[u] = min(low[u], num[v]);
17         else {
18             Tarjan(v, u);
19             low[u] = min(low[u], low[v]);
20             if (low[v] > num[u]) is_bridge[w] = 1;
21         }
22     }
23 }
```

Code - DFS

```
24 int Dfs(int u) {  
25     used[u] = 1;  
26     int res = 1;  
27     for (int i = 0; i < adj[u].size(); i++) {  
28         int v = adj[u][i].first;  
29         int w = adj[u][i].second;  
30         if (!is_bridge[w]) continue;  
31         if (!used[v]) res += Dfs(v);  
32     }  
33     return res;  
34 }
```

Code - DFS

```
35 for (int i = 1; i <= m; i++) {
36     int u, v;
37     cin >> u >> v;
38     adj[u].push_back(make_pair(v, i));
39     adj[v].push_back(make_pair(u, i));
40 }
41 for (int i = 1; i <= n; i++)
42     if (!num[i]) Tarjan(i, 0);
43 long long res = 0;
44 for (int i = 1; i <= n; i++) {
45     if (!used[i]) {
46         int c = Dfs(i);
47         res += 1ll * c * (c - 1) / 2 - (c - 1);
48     }
49 }
50 cout << res;
```


06. ICBUS

- ▶ Cho n thị trấn được đánh số từ 1 tới n .
- ▶ Có k con đường hai chiều nối giữa các thị trấn.
- ▶ Ở thị trấn thứ i sẽ có một tuyến bus với giá vé là c_i và đi được quãng đường tối đa là d_i .
- ▶ Tìm chi phí tối thiểu để đi từ thị trấn 1 tới thị trấn n .

Thuật toán

- ▶ **Bước 1 :** Tính khoảng cách di chuyển ngắn nhất của tất cả các cặp đỉnh u, v bằng thuật toán BFS. Lưu vào mảng $dist[u][v]$
- ▶ **Bước 2 :** Tạo một đồ thị mới một chiều trong đó đỉnh u được nối tới đỉnh v khi $dist[u][v] \leq d[u]$ và cạnh này có trọng số là $c[u]$
- ▶ **Bước 3 :** Tìm đường đi ngắn nhất từ 1 tới n trên đồ thị mới được tạo ra bằng thuật toán Dijkstra.
- ▶ Độ phức tạp thuật toán $O(n^2)$

Code

```
1 void calculate_dist() {
2     ** Calculate dist[u][v] using BFS algorithm **
3 }
4 void find_shortest_path() {
5     for (int i = 0; i <= n; i++) {
6         ans[i] = MAX;
7         visit[i] = 0;
8     }
9     ans[1] = 0;
10    int step = n;
11    while (step--) {
12        int min_vertex = 0;
13        for (int i = 1; i <= n; i++) {
14            if(!visit[i] && ans[min_vertex] > ans[i])
15                min_vertex = i;
16        }
17    }
```

Code

```
18         visit[min_vertex] = 1;
19         for (int i = 1; i <= n; i++) {
20             if(dist[min_vertex][i] <= d[min_vertex]){
21                 ans[i] = min(ans[i], ans[min_vertex]
22                     + c[min_vertex]);
23             }
24         }
25     }
26     cout << ans[n] << endl;
27 }
```